

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA,

Sabbota 18. d.

Listagnoja 1797.

Nro. 92.

Dnej 8 Listagnoja.

Uzhorej pred poldne ob 11. uri so bili v' Augustinarski zerkvi, per eneh po soldafki Shegi napravleneh Parah Vigilie sa soldatmi, kateri so pred sovrashnikam shivljenje sgubili po navadi dershane. Per teh molitvah so se tudi uih Zesaraka svitlost, vikshi Vajvodi inu vezh offizirjov staven snajdri.

Špania.

Pisma is Kadi xa od 2. dneva Listovgnoja povđo, de se she nizh ni moglo doluset debi barke ven iti otle, vender kudo ureme je angleske.

barke pesililo, se prozh podat; en rasdelk od taistih je shel pruti Gibraltar, ta drugi pruti Lisabon. Nekej fregat je pa nasaj ostalo, de brod sapert dershe. Med tem pa vender smiraj upamo, de te bogate s'frebram obloshene barke, katere v' Tenerifi leshe to lepo poloshnost, sdej ke Englendarjov ni tukej, nebodo sa mudile, v' Kadix priti.

Dunej.

Nih zefarska Svitlost so Prinza Oranien sa Feldmarschalleutenanta postavili; dalej so dali husarski regiment Barko Feldmarschalleutantu Messaros, inu negove Ulane general majoru Meerfeld.

Nemški Gradez 29. Kosaperska.

Donef so njih zefarska Svitlost nashimu sve stimu mesti pustili zhaſt inu hvalo dati, sa sveſtobo, katero je takrat ſkasalo, kader so fran‐ zosi tukaj bili. Burgermaster je prejel 200. gol‐ dinarjov ljetne perklade; inu nekatere druge pravize. Sahvalo je delal v' zefarskim imeni naſh deshelnim poglavom graf Velsperg; veseli ni mo‐ gozhe popitat, katero ſe je ta dan obhajalo.

Lafhko.

General Ponaparte je nekatere povela svoji armadi dal, inu ſe ji sahvalil, de mu je poma‐ gala, mir naredit inu uterdit; po tem je 28. Ko‐

per-

perska shel v' Majland. Armada sazhena se pozhafi nasaj pruti franzoskim potęgovat; vender imajo trideset tavshent mósh v' lafhkeh republikah she někaj zhaſa oſtat.

Od třech divisionov je per eni glihi deset tavshent mósh 36. Kosaperska v' město Benédke ſhlo, kjer je bil velik prepir inu so ludje na vzech krajov narasen v' svojeh mislah někli. Drugi dan je městna gospoſka povel od generala Bonaparte osnanila, de na třetji dan ima is sledne hiſhe en mósh v' svoje fare zirku priditi. Kader so se ſophli, je bilo sbranim sapovědano, de naj raslozhio, al ozhejo rajshi republiko imeti inu se sa njo potęgnit; al pa per poprejšn nim ředi oſtat inu se pod Esterajh podat. Narvezhi děl je volil; de ozhejo rajshi pod Esterajh ſliſhat; sdaj bomo v' kratkem dozvakali, kaj bude is tega perſhlo.

Franzojko.

Po tém, kjer so franzosi gospodo obropali ob nih stare pravize inu imenitnost; im ozhejo ſhe městne inu deshelne pravize oduséti. Eni moshje v' mlajšhim sbiralishi fo takо volili; al narvezhi děl je super to godernal, inu řekel, de od gospoſkiga stana rojeni morejo ravno taspoſhtuvani biti, kakor uſaki drugi deshelan, kateri fe lepo per pokoji sadershi. Slasti pa morejo taisti gospoſki v' zhaſti biti, kateri fo fe al na vojski, al v' deshelnch flushabah svěſte ſkásali.

Ang-

Admiral Dunkan pishe: „Jes sim hollendarske barke 10. dan Kosaperska tako obdal, de niso mogle nasaj v' svoj brod, svunaj memo me ne. Drugi dan se sagledamo; hollendar se v' versto postavlja; veter piha med sahodam inu polnozhio; sapovem, sovrashnika povsod derviti; potegnemo plohe en malo ukup, de se barke bol stisnejo; mahnem skusi versto, prerezhem sovrashne barke, inu sapovem barkam, se po samim ena zhes eno bojovat, kakor napruti pertezhe; kader tako delezb pridemo, de se je shq suha semla od dalezh vidila, sim bil v' fre di med hollendarmi; moj namestni admiral popade sadno vojsko, jes predno; ob trgh popoldne so jele drvezce hollendarjam doli v' morje padat, mi smo ih postrzelili; barke se branio, al zhes eno malo se hollendarski morski vajvod Vinter meni poda, inu je na mojo barko prenesen. Negov namestni admiral se tudi poda; morje je bilo plitvo, le devet seshenov globoko, stali smo shtir ure dalezh od suhiga; veter je prevezh pruti kraji gnal, tedaj pobarem na she, inu ujete barke, tar se na globoko vun sa shenemo. Osem, al devet smo ih pobrali; nozh pride hollendarju na pomozh; on grede pruti kraju, inu drugi dan vidimo vse beshat, karkol je moglo.

Moji kapitani, soldatje, inu mornarji so se berhko dershali; ih nemorem sadosti prehvalit.

Ena

Ena sovrashna barka je goreti sazhela, mi se ji umaknemo; hitimo gasiti, inu jo ujamemo. Nashe barke so tudi mozhno shkodo terpele; slasti na drevzah, plohih, inu na veruvzah. Dosti ludi smo sgubili, vender nizh temu glihe, kar je hollendarjov padlo. En kapitan nashih je pobit, al barka se je kercko dershala, dokler ni bila rasterlena. Ker so nashe inu ujete barke mozhno poshkodovane, pojdem po blishni poti v' brod Nore. Anglesov je okoli 751. ranenih inu pobitih; imeli so 34. shtukov inu 1,140. mosh vezh, kakor Hollendarji.

Dalaj pishe na 15. dan Kosaperska -, veter na smiraj pruti Hellandu vun shene, komaj smo se nasaj spravili, inu barke so se mogle ras-kropiti. S' velikim persadqevanjem sim v' brod Orfordnes perulqekel, barka mi je pufhala, inu smo komaj spruti vodo vun plali. Pomozh sim poslal, de bodo she druge barke h' kraju perpelali.

Kader smo te novize v' Londoni svedeli, je bilo mestu zelo nozh rasvitleno; vesela, upitja, inu ukanja ni bilo konez. Kral je admirala Dun-kan sa Viskunta povishal; inu namestniga Admirala Onslov sa Barona postavil; ministri Pitt, Spenser inu Dundas so se v' Nore pelali, sre-zho voshit admiralu Dunkan.

Morebit se bodo franzosi sedaj drugazhi pomislili, inu bol na mir obernili; mi bomo

bres skerbi to simo po morji hodili , inu se ne-
bodemo bali, de bi letaf sovrašnik v' nafhe de-
shele zhes morje filil. Anglia je sedaj gospodar
na morji , desilih je to premaganje drago kup-
leno.

16. Kosaperska je v' kralevim dvori skriv-
ni sovet bil ; Kral bode skoraj spet vojsko na-
povedal ; vender pravio , bode she zhakal , na-
kaj sa eno stran bode glihanje med Rimskim Ze-
farjam vun vdarilo.

Lublana

Tekar je is Parisa poterjenje cesarskiga mi-
ru osmi dan tiga meseca Listagnoja skuši Zelo-
vez na Dunaj nefel, inu pustil v' Lublano na Po-
glavitni kvarter pisat , de mir je v' Parisi poter-
jen ; se sanese de bode cesarska armada nad tem
ravno tako vesela , kakor je franzoska.

Perhodno Sabboto 25. dan tiga pojde gene-
ral kvarter is Lublane v' Marburg , inu se bo-
de armada zhes simo dalaj pruti Shtajerskim ral-
prostila.

Poučanje od slovenskiga jesika.

Slovenzi so tudi na shtajerskim en terden
Grad imeli , katèri se notri do danes imenuje :
slovenji Gradez ; sa raslozhik od ene druge terd-
nave per reki Mura , to je : Nemski Gradez ,
katèriga je nemški Zefar Karl Veliki sidal.

Majn-

Majnshi gradove, inu taborje so v' vezh krajih imeli, kakor tudi strashe super sovrash-nike, od koder se vas Strashishe pravi, ker tam so zhuvaji inu strashe stali, de bi sa sgorno deshelo inu mesto Krajn zhule.

Svunaj krajnskiga je dosti slovenskih imen, kar po meni, de she tam slovenzi prebivajo, al de so nekidaj prebivali; take imena so: Goriza, Oglej, Lipiza, (Leipzig).

Vse kraje ni mogozhe raslozhit, od kod imajo svoje imena; nekatere so od nemzov prevernene, nekatere imajo stare slovenske imena, katere se sdej nesastopio, svunaj le od taistih, katieri se na slovenskiga jesika nauk s' pridam podado.

Dan danashni je dosti nesastopnosti v' krajnskim jesiki le sato, ker nevemo, sakaj so nekidaj kraje s' takim imenam imenovali, kakor shniga sedaj nosio. Katieri bode dobro pregledal slovensko navado, bode najdel, de nikol niso slovenzi bres nizh ime krajam, hribam, inu vodam perkladali; ampak vse imena eno lastnost pomemio, katero ta al uni kraj v' sebi ima.

Katieri bi rad krajnskih imenov 'pomenik svetel, more na moshkovitarfskiga jesika snanje se podat. Krajnski jesik je moshkovitarfskemu narbol podoben; bol, kakor vsem drugim slovenskijm isrekam. Moshkovitarji so dosti besedi ohranili, katere so se per na posabile, inu is navade perfhle.

Vmerli so v' Lublani.

9. dan Listagnoja.

Nesha Zérar, ribiška hzhi, 5. l. v' Krakovim Nro. 36.

10. dan.

Lisbet Bréšnik, dělovska hzhi, 6. dni, v' Gradishi Nro. 75.

Franze Berghofer, hlapec, 19. l. per usmilen.

11. dan,

Juliana Krishaj, 34. l. per usmilenih.

12. dan.

Lorenz Perga, sidarski otrok, 6. l. v' hrénovi gáši Nro. 26.

**Shitna zéna v' Lublani na tergu
ta II. dan Listagnoja 1797.**

	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pfheniza r. mernik	2	3	1	59	1	56
Turshiza - - -	—	—	—	—	—	—
Rósh - - -	1	30	1	26	1	19
Jezhmen - - -	—	—	—	—	—	—
Proso - - -	1	25	—	—	—	—
Ajda - - -	1	15	—	—	—	—
Ovef - - -	—	57	—	—	—	—

**Yendana od Lublanske mestne Gospoške
na II. dan Listagnoja 1797.**